

[Udenrigsministeren.]

og jeg ved ikke, hvordan man skal bære sig ad for at faa dette til at gaa ind i de ærede Medlemmers Bevidsthed, hvis det ikke allerede er saa dybt forankret deri, at de er paa det rene med, at saaledes var Forholdet. Det var paa det givne Tidspunkt ikke muligt ved nogen som helst Art af Tilbud til Tyskerne om den ene eller den anden Vareliste at opnaa det paagældende Salg, thi over for alle disse Varelistes, som vi mødte med, sagde Tyskerne den ene Ting: Ja, det kan være godt nok, men der ligger jo Bjerger af ubenyttede Attester for de samme Varer, og hvor har vi mere Garanti for, at disse Attester bliver benyttet, end de andre? Og jeg tror ikke, det er muligt at opnaa nogen Aftale med Handelen om, at der skal benyttes en saadan særlig Gruppe af Attester, uden at den samtidig tænker sig: Saa kan vi lade være med at benytte nogle andre Attester, thi den samlede Mængde af, hvad Handelen kan benytte af Attester, bestemmes af de forretningsmæssige Hensyn, som jeg anerkendte før, og det kan vi ikke komme ud over.

Saa siger det ærede Medlem: Naar vi nu forhandler om November—December, skal vi saa ikke gøre et Forsøg paa ved almindelige Varer at opnaa Tillægskontingenter? Dertil svarer jeg: Jo, det gør vi, som jeg har sagt, et Forsøg paa. Jeg ved ikke, om Forsøget lykkes, men det er muligt, at det lykkes i større eller mindre Grad, thi i een Henseende er Situationen klækkelig lettere for os nu end den Gang, da vi førte Forhandlinger om det andet, nemlig derved at Nationalbankens Tilgodehavende i Tyskland er meget betydelig nedbragt gennem en vis Fremgang i Valutaattesternes Benyttelse i den mellemliggende Tid. Derfor er der i saa Henseende visse Muligheder; om disse Muligheder bliver til Virkelighed, tør jeg ikke sige noget bestemt om her.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller siger stadig dette, at Systemet ikke kan holde, og spørger om Situationen i Dag. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem mener med Systemet. Er det Valutasystemet? Det er muligt, at dette Valutasystem vil komme til at undergaa Ændringer under Indtrykket af, hvad der foregaar i Verden. Selve Udvekslingssystemet med Hensyn til Varer over for Tyskland er et System, som ikke vi bestemmer Varigheden og Opretholdelsen af, det er et System, som i første Række afhænger af Tyskerne. Tyskerne har foreløbig ikke sluttet sig til den Erklæring i Henseende til Møntstabilisering,

som tre andre Magter har afgivet; om de kommer ind i det Spor siden, ved jeg ikke. Men jeg kan sige, at indtil denne Dag er der ikke fjerneste Tegn til, at Tyskland lempet sit Kontingentsystem eller opgiver Udvekslingssystemet, og saa længe Tyskerne bygger paa dette Udvekslingssystem, maa vi anvende et System, der gør det muligt for os at forhandle med dem i en vis Forstand paa samme Grund. Jeg har ikke nogen Sinde hævdet, at dette nødvendigvis maatte blive den nuværende Valutaordning, men jeg har foreløbig ikke set Forslag til noget andet, der var bedre egnet dertil.

Det ærede Medlem, der for Tiden synes at være optaget af, at der nedsættes et vist Antal Kommissioner, udbad sig een mere, nemlig en Kommission til Overvejelse af, paa hvilken Maade man kunde afløse Valutasystemet. Der er dog en Ting at svare dertil, nemlig at vi har haft nogle Kommissioner af den Karakter i de forløbne Aar, og at Resultatet af disse Kommissioners og Udvalgs Arbejde har været af den blankeste Negativitet, der overhovedet kunde tænkes, at der aldrig fra nogen af Siderne er fremkommet noget blot nogenlunde praktisk anvendeligt og brugbart Erstatningsforslag. Hvis saadanne skulde fremkomme nu, tror jeg, vi alle er rede til at tage disse under meget omhyggelig Overvejelse.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel mente, at der vilde komme et nyt System for Englands Vedkommende med Hensyn til Forhandlinger ogsaa om Landbrugsvarer, et System, hvor man i højere Grad byggede paa Told. Dette er muligt, men at det skulde gøre det muligt for os at svare med et eller andet Toldsystem, maa jeg tilstaa jeg ikke tror paa. Jeg tror ikke, at vi kan opfinde noget System, som knytter sig til forskellig Toldsatser, og som kan bruges i den Forhandling, der da maa føres med England, ikke mindst fordi vi handler baade med Tyskland og med England, og jeg tror ikke, at noget Menneske skal drømme den Tanke, at vi kan anvende en Art af Toldsatser over for Tyskland og en anden Art over for England. De, der drømmer derom, drømmer i hvert Fald uden nogen som helst Berøring med den Verden, i hvilken vi lever, saa jeg har ingen Forventning om, at vi kommer frem ad denne Vej.

Det ærede Medlem sagde, at jeg havde sagt Farvel til Planøkonomien i Dag. Jeg tror, jeg ved Begyndelsen af alle disse Forhandlinger engang i et Foredrag i Nationaløkonomisk Forening har haft Lejlighed til at udtale mig om Planøkonomien. Jeg har sagt ved den Lejlighed, som jeg har sagt